

ВИСНОВОК

**щодо законопроектів про внесення змін до Закону України
«Про Державний бюджет України на 2026 рік»
щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони,
за реєстр. № 15224 від 08.05.2026, за реєстр. № 15224-1 від 20.05.2026,
за реєстр. № 15224-2 від 21.05.2026, за реєстр. № 15224-3 від 22.05.2026,
за реєстр. № 15224-4 від 22.05.2026, за реєстр. № 15224-5 від 22.05.2026,
за реєстр. № 15224-6 від 22.05.2026**

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету /далі – *Комітет*/ на своєму засіданні 25 травня 2026 року (протокол № 236) розглянув проект закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, за реєстр. № 15224 від 08.05.2026, поданий Кабінетом Міністрів України, та альтернативні до нього законопроекти за реєстр. № 15224-1 від 20.05.2026, поданий народними депутатами України Железняком Я.І. та Хлапуком М.М., за реєстр. № 15224-2 від 21.05.2026, поданий народними депутатами України Разумковим Д.О., Дмитрієвою О.О. та іншими народними депутатами України, за реєстр. № 15224-3 від 22.05.2026, поданий народним депутатом України Демченком С.О., за реєстр. № 15224-4 від 22.05.2026, поданий народними депутатами України Порошенком П.О., Южаніною Н.П. та іншими народними депутатами України, за реєстр. № 15224-5 від 22.05.2026, поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Крульком І.І. та іншими народними депутатами України, та за реєстр. № 15224-6 від 22.05.2026, поданий народним депутатом України Микишею Д.С., відмітивши таке.

І. Щодо процедури розгляду законопроектів № 15224, № 15224-1, № 15224-2, № 15224-3, № 15224-4, № 15224-5 та № 15224-6.

До Комітету надійшов на розгляд урядовий проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, за реєстр. № 15224 від 08.05.2026 /далі – *законопроект № 15224*/, підготовку якого в Кабінеті Міністрів України /далі – *КМУ або Уряд*/ здійснювало Міністерство фінансів України /далі – *Мінфін*/, та альтернативні до нього проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України

на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, за реєстр. № 15224-1 від 20.05.2026, поданий народними депутатами України Железняком Я.І. та Хлапуком М.М. /далі – законопроект № 15224-1/, проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, за реєстр. № 15224-2 від 21.05.2026, поданий народними депутатами України Разумковим Д.О., Дмитрієвою О.О., іншими народними депутатами України /далі – законопроект № 15224-2/, проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, за реєстр. № 15224-3 від 22.05.2026, поданий народним депутатом України Демченком С.О. /далі – законопроект № 15224-3/, проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо збільшення фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, за реєстр. № 15224-4 від 22.05.2026, поданий народними депутатами України Порошенком П.О., Южаніною Н.П. та іншими народними депутатами України /далі – законопроект № 15224-4/, проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, а також підвищення розміру мінімальної пенсії за віком та мінімальної заробітної плати, за реєстр. № 15224-5 від 22.05.2026, поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Крульком І.І. та іншими народними депутатами України /далі – законопроект № 15224-5/, проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони, за реєстр. № 15224-6 від 22.05.2026, поданий народним депутатом України Микишею Д.С. /далі – законопроект № 15224-6/.

Законопроект № 15224 безпосередньо пов'язаний з реалізацією пункту 168 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2026 рік (затвердженого постановою Верховної Ради України від 10.02.2026 № 4774–IX), в якому йдеться про законопроекти про внесення змін до Закону (які розробляються Мінфіном і подаються КМУ) для врегулювання за ініціативою Уряду України протягом року нагальних питань, пов'язаних з бюджетним забезпеченням пріоритетних завдань та заходів держави (насамперед щодо безпеки і оборони), а також реагування на поточний стан економіки та виконання державного бюджету.

Спочатку відповідно до статей 93 і 96 Регламенту Верховної Ради України /далі – Регламент/ необхідно розглянути питання щодо включення законопроектів №15224, №15224-1, №15224-2, №15224-3, №15224-4, №15224-5 та №15224-6 до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України /далі – Верховна Рада/, позитивне вирішення якого буде підставою для розгляду Верховною Радою законопроектів № 15224, №15224-1, №15224-2, №15224-3, №15224-4, №15224-5 та №15224-6 у першому читанні.

Поряд з тим, згідно із статтею 101 Регламенту Верховна Рада може прийняти рішення про визначення законопроекту невідкладним після

включення його до порядку денного сесії Верховної Ради, при цьому щодо такого законопроекту Верховна Рада може скоротити строки внесення пропозицій і поправок, строки надання такого законопроекту народним депутатам до його розгляду в тому чи іншому читанні, такий законопроект після завершення його попереднього розгляду чи доопрацювання включається до порядку денного найближчого пленарного засідання Верховної Ради і розглядається позачергово.

Статтею 110 Регламенту визначено особливості розгляду альтернативних законопроектів, зокрема: альтернативні законопроекти розглядаються, як правило, в порядку черговості їх внесення; при розгляді альтернативних законопроектів головний комітет може рекомендувати Верховній Раді взяти за основу один із них або підготувати інший законопроект, який вноситься на розгляд Верховної Ради народними депутатами – членами цього комітету; Верховна Рада розглядає альтернативні законопроекти на пленарному засіданні одночасно з основним законопроектом.

II. Щодо основних положень законопроекту №15224.

1. Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту № 15224 його розроблено відповідно до вимог абзацу першого § 55-2 Регламенту Кабінету Міністрів України (затвердженого постановою КМУ від 18.07.2007 № 950 (із змінами)), відповідно до яких, зокрема, у період дії в Україні воєнного стану, в невідкладних випадках, що потребують негайного прийняття рішення, на розгляд Уряду може бути внесений проект акта без дотримання вимог цього Регламенту щодо погодження і консультацій, проведення правової експертизи Міністерством юстиції України, розгляду на засіданні урядового комітету. Тобто, Урядом питання, що врегульовуються у законопроекті № 15224, визначено як такі, що потребують невідкладного прийняття рішення.

Також у пояснювальній записці до законопроекту № 15224 зазначено, що його розроблено з метою забезпечення фінансовим ресурсом невідкладних заходів у сфері безпеки і оборони, спрямованих на протидію широкомасштабній збройній агресії російської федерації проти України за рахунок зовнішньої фінансової допомоги Європейського Союзу /далі – ЄС/ в рамках прийняття Регламенту (ЄС) 2026/467 Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу від 24.02.2026 про запровадження посиленої співпраці щодо реалізації Позики на підтримку України на 2026 та 2027 роки /далі – Регламент ЄС 2026/467/.

2. Загалом законопроектом № 15224 пропонуються зміни до статей 1, 5, 10, 11, 14, 28 і 37 Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік" /далі – Закон/, доповнення Закону новими статтями 28-1, 28-2 та 28-3 і зміни до додатків № 1, № 2 і № 3 до Закону, якими передбачається змінити показники державного бюджету на 2026 рік, а саме: збільшити доходи на 2.291,3 млрд грн, збільшити видатки на 1.639,8 млрд грн, зменшити граничний обсяг дефіциту на 651,5 млрд гривень.

2.1. Так, законопроектом № 15224 передбачаються нові положення щодо:

особливостей включення до державного бюджету у 2026 р. надходжень, отриманих в рамках реалізації міжнародних договорів з ЄС, укладених на виконання Регламенту ЄС 2026/467, зарахування таких коштів до загального і спеціального фондів державного бюджету, використання таких коштів та їх можливого повернення (*нова стаття 28-1 Закону та зміни до статей 10, 11 і 14 Закону*);

зарахування з 01.07.2026 по 31.12.2026 військового збору до спеціального фонду державного бюджету із спрямуванням на виплату грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України /*далі – ЗСУ*/ (*нова стаття 28-2 Закону та зміни до статей 10, 11 і 14 Закону*);

зарахування у 2026 р. вивізного мита на товари військового призначення та подвійного використання до спеціального фонду державного бюджету із спрямуванням Міністерству оборони України /*далі – Міноборони*/ на закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання, здійснення заходів з реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення, виплату грошового забезпечення військовослужбовців ЗСУ у порядку, визначеному КМУ (*нова стаття 28-3 Закону та зміни до статей 10, 11 і 14 Закону*);

спрямування частини "військового" податку на доходи фізичних осіб /*далі – ПДФО*/ передбаченого для Міноборони, на виплати винагороди за знищені безпілотні літальні апарати військ держави-агресора (*зміни до статті 28 Закону*);

здійснення, як виняток з положень частини шостої статті 23 Бюджетного кодексу України /*далі – Кодекс*/, розподілу бюджетних призначень за бюджетною програмою «Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст» за рішеннями КМУ (*зміни до статті 37 Закону*).

2.2. Законопроектом № 15224 порівняно із затвердженим річним планом надходжень державного бюджету пропонується:

1) збільшити доходи державного бюджету на 2.291.310 млн грн (в 1,8 раза), у т.ч. за загальним фондом – на 768.056,7 млн грн (на 29,4%), за спеціальним фондом – на 1.523.253,3 млн грн (в 6,2 раза), а саме щодо:

податку та збору на доходи фізичних осіб (*код 11010000*) – на 22.624,6 млн грн (на 4%), у т.ч. за загальним фондом – зменшити на 103.853,9 млн грн (на 23,9%), за спеціальним фондом – збільшити на 126.478,5 млн грн (в 2 раза);

надходжень від ЄС (*код 42030000*) – на 2.268.685,4 млн грн (в 92,9 раза), у т.ч.: передбачити надходження в рамках посиленого співробітництва ЄС (*код 42030500*) у сумі 2.221.020 млн грн (з них за загальним фондом – 824.245,2 млн грн, за спеціальним фондом – 1.396.774,8 млн грн); збільшити іншу допомогу, надану ЄС (*код 42030200*), – за загальним фондом на 47.665,4 млн грн (в 2,9 раза);

2) зменшити зовнішні запозичення (*код 401200*) за загальним фондом на 651.499,2 млн грн (на 32,4%). У зв'язку з цим на таку суму передбачається

зменшити граничний обсяг дефіциту державного бюджету: загалом до 1.250.707,6 млн грн (що на 34,2% менше затвердженого річного плану /1.902,2 млрд грн, або 18,5% прогнозного ВВП/) і за загальним фондом до 1.122.995,5 млн грн (що на 36,7% менше затвердженого річного плану /1.774,5 млрд грн/). При цьому пропонується зменшити граничний обсяг державного боргу до 10.145.587,4 млн грн (на 332.247,9 млн грн, або на 3,2%, менше затвердженого обсягу /10.477,8 млрд грн, або 101,6% прогнозного ВВП/) та збільшити граничний обсяг гарантованого державою боргу до 464.610,8 млн грн (на 8.660 млн грн, або на 1,9%, більше затвердженого обсягу /455,95 млрд грн, або 4,4% прогнозного ВВП/).

РАД 2.3. При цьому, законопроектом № 15224 передбачається збільшити видатки державного бюджету на 2026 рік для сектору національної безпеки і оборони загалом на 1.560.087,1 млн грн (на 56,2%) /у тому числі за загальним фондом – на 36.833,8 млн грн, за спеціальним фондом – на 1.523.253,3 млн грн/, а саме для окремих головних розпорядників коштів державного бюджету:

Міноборони збільшено загалом на 1.519.702,8 млн грн (на 79%) (з них за загальним фондом – на 1.547,9 млн грн, за спеціальним фондом – на 1.518.154,9 млн грн), зокрема за бюджетними програмами: «Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни» (код 2101020) – на 152.260,9 млн грн (на 13,3%) (з них за загальним фондом - на 39.442,3 млн грн /видатки споживання, з яких на оплату праці – на 34.913,2 млн грн/, за спеціальним фондом – на 112.818,6 млн грн /видатки споживання – на 112.026,5 млн грн, з яких на оплату праці – на 94.535,6 млн грн, видатки розвитку – на 792,1 млн грн/); «Здійснення заходів з реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення» (код 2101470) – на 3.149,8 млн грн (на 7,1%) (за спеціальним фондом /видатки розвитку/); «Видатки на підвищення обороноздатності і безпеки держави» (код 2101490 /нова бюджетна програма/) – у обсязі 1.396.774,8 млн грн (за спеціальним фондом /видатки споживання/), для Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту України за бюджетною програмою «Забезпечення діяльності Державної спеціальної служби транспорту» (код 2105010) – на 2.133,8 млн грн (на 3,8%) (з них за загальним фондом – на 2.105,6 млн грн /видатки споживання, з яких на оплату праці – на 1.776,9 млн грн/, за спеціальним фондом – на 28,2 млн грн /видатки розвитку/), водночас, загалом зменшено видатки за бюджетною програмою «Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання» (код 2101150) – на 34.616,5 млн грн (з них за загальним фондом – зменшено на 40.000 млн грн /видатки споживання/, та збільшено за спеціальним фондом – на 5.383,54 млн грн /видатки споживання – на 4.908,17 млн грн, видатки розвитку – на 475,36 млн грн/);

Міністерства внутрішніх справ України /далі – МВС/ збільшено загалом на 16.693,2 млн грн (на 3,2 %) (з них за загальним фондом – на 16.431,8 млн грн, за спеціальним фондом – на 261,4 млн грн), зокрема: для Адміністрації Державної прикордонної служби України /далі – Адміністрація Держприкордонслужби/ за бюджетною програмою «Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Державною прикордонною службою України» (код 1002030) – на 6.787,1 млн грн (на 5,2%) (з них за загальним фондом - на 6.682,4 млн грн /видатки споживання, з яких на оплату праці – на 5.796,6 млн грн/, за спеціальним фондом – на 104,7 млн грн /видатки розвитку/); для Національної гвардії України /далі – НГУ/ за бюджетною програмою «Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Національною гвардією України» (код 1003020) – на 9.906,1 млн грн (на 5,2%) (з них за загальним фондом – на 9.749,4 млн грн /видатки споживання, з яких на оплату праці – на 8.843 млн грн/, за спеціальним фондом – на 156,7 млн грн /видатки розвитку/);

Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України /далі – Адміністрація Держспецзв'язку/ за бюджетною програмою «Здійснення заходів із забезпечення спеціальною технікою та обладнанням» (код 6641160) – на 4.795,5 млн грн (на 12,8%) (за спеціальним фондом /видатки розвитку/);

Служби безпеки України /далі – СБУ/ за бюджетною програмою: «Забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи Служби безпеки України» (код 6521010) - на 2.472,9 млн грн (на 5,7%) (з них за загальним фондом – на 2.469,3 млн грн /видатки споживання, з яких на оплату праці – на 2.221,6 млн грн/, за спеціальним фондом – на 3,6 млн грн /видатки розвитку/);

Головного управління розвідки Міністерства оборони України /далі – ГУР Міноборони/ за бюджетною програмою «Розвідувальна діяльність у сфері оборони» (код 5961010) на 1.833,5 млн грн (на 6,2%) (з них за загальним фондом – на 1.803,5 млн грн /видатки споживання, з яких на оплату праці – на 1.521,9 млн грн/, за спеціальним фондом – на 30,1 млн грн /видатки розвитку/);

Служби зовнішньої розвідки України /далі – СЗР/ за бюджетною програмою «Забезпечення розвідувальної діяльності у сфері безпеки держави, спеціального захисту державних представництв за кордоном та діяльності підрозділів системи Служби зовнішньої розвідки України» (код 6621010) – на 7,8 млн грн (на 0,1%) (за спеціальним фондом /видатки розвитку/);

Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резерв коштів для сектору безпеки і оборони» (код 3511220) на 14.581,3 млн грн (на 7,3 %) (за загальним фондом).

2.4. Окрім вищезазначеного у законопроекті № 15224 також пропонується:

- збільшити видатки за загальним фондом Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030) – на 40.000 млн грн;

- передбачити видатки за загальним фондом Міністерству розвитку громад та територій України /далі – *Мінрозвитку*/ (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст» (код 3121050) в обсязі 40.000 млн грн;

- зменшити деякі інші видатки за загальним фондом державного бюджету окремим головним розпорядникам коштів державного бюджету за їх пропозиціями (загалом на 276,3 млн грн), зокрема:

Міністерству у справах ветеранів України за бюджетною програмою «Реалізація публічного інвестиційного проекту із створення та функціонування Національного військового меморіального кладовища» (код 1501800) - на 206,5 млн грн (*видатки розвитку*);

Верховному Суду за бюджетною програмою «Здійснення правосуддя Верховним Судом» (код 0551010) - на 34,7 млн грн (*видатки споживання, оплата праці*);

Вищому антикорупційному суду загалом на 21 млн грн, у тому числі за бюджетними програмами: «Здійснення правосуддя Вищим антикорупційним судом» (код 0851010) - на 11,8 млн грн (*видатки споживання, з яких на оплату праці – на 9,8 млн грн*) «Здійснення правосуддя Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду» (код 0851020) – на 9,2 млн грн (*видатки споживання, з яких на оплату праці – на 7,6 млн грн*);

Міністерству цифрової трансформації України за бюджетною програмою «Електронне урядування» (код 2901030) – на 7,7 млн грн (*видатки розвитку*);

Міністерству молоді та спорту України за бюджетною програмою «Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту» (код 3401220) – на 5 млн грн (*видатки споживання*);

Луганській обласній державній адміністрації за бюджетною програмою «Здійснення виконавчої влади у Луганській області» (код 7821010) – на 0,6 млн грн (*видатки споживання, з яких комунальні послуги та енергоносії – на 0,59 млн грн*);

Національному агентству України з питань державної служби за бюджетною програмою «Професійне навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування» (код 6121020) – на 0,3 млн грн (*видатки споживання*);

Міністерству культури України /далі – *Мінкульт*/ за бюджетною програмою «Державні стипендії видатним діячам інформаційної галузі, дітям журналістів, які загинули (померли) або яким встановлено інвалідність у зв'язку з виконанням професійних обов'язків, премії в інформаційній галузі та одноразова грошова допомога у разі загибелі (смерті) або поранення (контузії, травми або каліцтва) журналіста під час виконання ним професійних обов'язків» (код 3802130) – на 0,3 млн грн (*видатки споживання*);

Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення за бюджетною програмою «Керівництво та управління здійсненням контролю у сфері медіа» (код 6441010) – на 0,2 млн грн (*видатки споживання*).

Таким чином, положення законопроекту № 15224 є збалансованими за показниками надходжень та витрат державного бюджету.

3. Набрання чинності відповідного закону запропоновано з дня, наступного за днем його опублікування.

III. Щодо основних положень законопроекту №15224-1.

У законопроекті №15224-1 передбачено більшість аналогічних положень урядового законопроекту № 15224 з деякими відмінностями та доповненнями. Зокрема, пропонується:

- виключити зі статей Закону окремі слова, зокрема:

«, підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги»; (зміни до статті 24 Закону);

«з відкриттям у разі потреби нових бюджетних програм,» (зміни до статті 25 Закону);

- виключити запропоновані законопроектом №15224 зміни до статті 37 Закону щодо здійснення, як виняток з положень частини шостої статті 23 Кодексу, розподілу бюджетних призначень за бюджетною програмою «Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст» за рішеннями КМУ;

- натомість доповнити Закон новими статтями щодо:

недопущення використання коштів резервного фонду для фінансування програм з підтримки внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги, а також на нові бюджетні програми, не передбачені державним бюджетом, крім програм, пов'язаних із: ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального та воєнного характеру; запобіганням виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію техногенного та природного характеру або пом'якшення її можливих наслідків; підготовкою та проведенням позачергових виборів народних депутатів України (нова стаття 56 Закону);

відкриття нових бюджетних програм не передбачених державним бюджетом, кошти з яких використовуються на інші напрями ніж передбачені абзацами другим – четвертим статті 56 Закону, виключно за погодженням Комітету з питань бюджету та за наявності належного обґрунтування необхідності таких видатків (нова стаття 57 Закону);

- виключити передбачене законопроектом №15224 збільшення на 89.151,7 млн грн видатків за загальним фондом деяким головним розпорядникам коштів, а саме:

Мінрозвитку (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст» (код 3121050) – на 40 млрд грн;

Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030) - на 40 млрд грн;

СБУ за бюджетною програмою: «Забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи Служби безпеки України» (код 6521010) – на 2.469,3 млн грн, проте помилково зменшено видатки загалом на 2.472,9 млн грн, хоча авторами зазначено про збереження запропонованих змін щодо спеціального фонду державного бюджету (збільшення на 3,6 млн грн);

Адміністрації Держприкордонслужби за бюджетною програмою «Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Державною прикордонною службою України» (код 1002030) – на 6.682,4 млн грн, проте помилково зменшено видатки загалом на 6.787,1 млн грн, хоча авторами зазначено про збереження запропонованих змін щодо спеціального фонду (збільшення на 104,7 млн грн);

При цьому слід зауважити, що законопроектом № 15224-1 додатковий ресурс коштів у обсязі 89.151,7 млн грн за загальним фондом державного бюджету запропоновано спрямувати Міноборони, зокрема за бюджетними програмами: «Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни» (код 2101020) – 49.151,7 млн грн, «Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання» (код 2101150) – 40.000 млн грн. Проте, у зазначеній законодавчій пропозиції відсутні зміни обсягу видатків загального фонду державного бюджету за функціональною та економічною ознакою відповідно до бюджетної класифікації (*загалом відсутній розподіл на видатки споживання (з них оплата праці, комунальні послуги та енергоносії) і видатки розвитку*), а також за бюджетною програмою 2101020 помилково передбачено збільшення обсягу видатків на 49.151,7 млн грн як за загальним, так і за спеціальним фондами державного бюджету.

Крім того, при збереженні запропонованих законопроектом №15224 показників за бюджетною програмою «Електронне урядування» (код 2901030) законопроект №15224-1 містить помилково визначені показники за кодами: 2900000 «Міністерство цифрової трансформації України» та 2901000 «Апарат Міністерства цифрової трансформації України».

За наслідками аналізу законопроекту № 15224-1 слід зазначити, що матеріали законопроекту не містять належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), а нові положення законопроекту /*відмінні від законопроекту № 15224/* не містять: балансу видатків державного бюджету в частині запропонованого збільшення та зменшення видатків за окремими бюджетними програмами, ґрунтовних аргументів щодо можливого зменшення обсягу видатків державного бюджету та пояснення щодо доцільності збільшення видатків, запропонованих у законопроекті №15224-1.

Слід також звернути увагу, що при підготовці законопроекту № 15224- 1 не дотримано правил внесення змін до закону про державний бюджет відповідно до бюджетної методології, з арифметичними неточностями та помилками, зокрема, у додатку №3 до законопроекту /*щодо змін до додатка*

№3 до Закону/ а саме його підготовлено не за встановленою формою, помилково визначені підсумкові показники у графі «Разом» та рядку «Всього», підсумкові рядки за головними розпорядниками коштів, за якими запропоновано зміну бюджетних показників, хоча законодавча пропозиція зумовлює відповідні зміни як загального обсягу видатків державного бюджету, так і видатків за окремими бюджетними програмами, крім того, окремі запропоновані авторами додаткові зміни /відмінні від законопроекту № 15224/ викладено з арифметичними помилками, як у рядках, так і у графах цього додатка. Водночас, подані матеріали не містять порівняльної таблиці до вказаного додатка, що не узгоджується з вимогами частини шостої статті 91 Регламенту, згідно з якою до законопроекту про внесення змін до законів додається порівняльна таблиця, що містить редакцію відповідних положень чинного закону та нову їх редакцію з урахуванням запропонованих змін.

Відповідно, допущені у законопроекті за реєстр. №15224-1 помилки та неточності матимуть наслідком розбалансування бюджетних показників, про що також зазначено у висновку Мінфіну.

IV. Щодо основних положень законопроекту №15224-2.

У законопроекті №15224-2 передбачено положення, аналогічні положенням законопроекту №15224, при цьому, він також містить деякі відмінності та доповнення. Зокрема, додатково пропонується:

- виключити абзац четвертий статті 24 Закону;

- урядову ініціативу щодо спрямування частини «військового» ПДФО, передбаченого для Міноборони на виплати винагороди за знищені безпілотні літальні апарати військ держави-агресора доповнити напрямом щодо виплати грошового забезпечення військовослужбовцям, у тому числі тим, які перебувають на лікуванні (зміни до статті 28 Закону);

- натомість доповнити Закон:

новою статтею щодо використання коштів резервного фонду виключно на подолання наслідків збройної агресії проти України, при цьому розподіл відповідних коштів пропонується здійснювати Урядом за погодженням з Верховною Радою (нова стаття 56 Закону);

новими пунктами щодо визначення мінімального розміру пенсії за віком в розмірі, кратному двом прожитковим мінімумам для осіб, які втратили працездатність (новий пункт 21 Розділу «Прикінцеві положення» Закону) та виплати особам, які укладають контракт про проходження військової служби під час дії воєнного стану на строк не менше трьох років або на час до оголошення рішення про демобілізацію, одноразової грошової допомоги у розмірі одного мільйона гривень, який підлягає індексації відповідно до закону (новий пункт 22 Розділу «Прикінцеві положення» Закону);

- виключити передбачене законопроектом №15224 збільшення видатків та окремі бюджетні призначення, затверджені Законом, загалом на 67.046,3 млн грн за загальним та спеціальним фондами деяким головним розпорядникам коштів, а саме:

Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030) - на 40 млрд грн *(за загальним фондом)*;

МВС загалом на 16.693,2 млн грн *(за загальним фондом – на 16.431,8 млн грн, спеціальним фондом – на 261,4 млн грн)*, зокрема, для Адміністрація Держприкордонслужби за бюджетною програмою «Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Державною прикордонною службою України» (код 1002030) – на 6.787,1 млн грн *(за загальним фондом – на 6.682,4 млн грн, спеціальним фондом – на 104,7 млн грн)*; для НГУ за бюджетною програмою «Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Національною гвардією України» (код 1003020) – на 9.906,1 млн грн *(за загальним фондом – на 9.749,4 млн грн та спеціальним фондом – на 156,7 млн грн)*;

Адміністрації Держспецзв'язку за бюджетною програмою: «Здійснення заходів із забезпечення спеціальною технікою та обладнанням» (код 6641160) – на 4.795,5 млн грн *(за спеціальним фондом)*;

- Мінікульту у повному обсязі встановлені Законом бюджетні призначення на 5.557,6 млн грн *(за загальним фондом)*, у тому числі за бюджетними програмами: «Виробництво та трансляція програм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансова підтримка системи державного іномовлення України» (код 3801020) у сумі 1.557,6 млн грн, «Забезпечення стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки, заходів з європейської та євроатлантичної інтеграції, національної ідентичності, героїзму, створення та поширення аудіовізуальних творів патріотичного спрямування» (код 3801030) у сумі 4.000 млн гривень *(довідково: відповідно до звітності Казначейства України станом на 01.05.2026 року видатки за бюджетною програмою 3801030 не проводилися, а за бюджетною програмою 0418030, на яку рішенням Уряду від 19.01.2026 № 45-р передано бюджетні призначення з бюджетної програми 3801020, фактично проведено видатки у обсязі 390,2 млн грн або 25,1% річного плану)*.

При цьому, вивільнений авторами законопроекту №15224-2 додатковий ресурс коштів у обсязі 67.046,3 млн грн запропоновано спрямувати за загальним фондом державного бюджету *(при наявному скороченні видатків і за спеціальним фондом державного бюджету)*:

Міноборони за бюджетною програмою: «Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни» (код 2101020) – 16.049,8 млн грн,

Міністерству освіти і науки України (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (код 2211190) – 10.000 млн грн,

Міністерству охорони здоров'я України за бюджетною програмою «Реалізація програми державних гарантій медичного обслуговування населення» (код 2308060) – 10.000 млн грн,

Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності України */далі – Мінсоцполітики/*, зокрема для Пенсійного фонду України за бюджетною програмою «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду» (код 2506080) – 30.996,5 млн гривень.

Слід також звернути увагу, що при підготовці законопроекту № 15224-2 не дотримано правил внесення змін до закону про державний бюджет відповідно до бюджетної методології, зокрема, з порушеннями бюджетного законодавства в частині цільового спрямування коштів спеціального фонду (у сумі 5.056,9 млн грн), крім того, його підготовлено з арифметичними неточностями та помилками, а саме, у додатку №3 до законопроекту */щодо змін до додатка №3 до Закону/*.

Відповідно, допущені у законопроекті №15224-2 помилки та неточності матимуть наслідком розбалансування бюджетних показників.

V. Щодо основних положень законопроекту №15224-3.

У законопроекті №15224-3 передбачено положення, аналогічні положенням законопроекту №15224, при цьому, він також містить деякі відмінності та доповнення. Зокрема, додатково пропонується:

- доповнити Розділ «Прикінцеві положення» Закону новим пунктом щодо спрямування запропонованого збільшення видатків за бюджетною програмою «Виконання рішень судів на користь суддів, працівників апаратів судів та працівників органів і установ системи правосуддя» (код 0501150) на виконання рішень судів щодо задоволення позовів виключно співробітників Служби судової охорони;

- зменшити передбачене законопроектом №15224 збільшення на 40.000 млн грн видатків за загальним фондом Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030) на 1.448,5 млн грн, спрямувавши їх Державній судовій адміністрації України на бюджетну програму «Виконання рішень судів на користь суддів, працівників апаратів судів та працівників органів і установ системи правосуддя» (код 0501150) */таким чином, загальний осяг додаткового збільшення видатків резервного фонду пропонується у сумі 38.551,5 млн грн/*.

Слід також звернути увагу, що при підготовці законопроекту № 15224 -3 не дотримано правил внесення змін до закону про державний бюджет відповідно до бюджетної методології (на додатках №1, №2, та порівняльних таблицях до них та інших супровідних матеріалах авторами вказано Мінфін), містить арифметичні неточності та помилки, зокрема, у додатку №3 до законопроекту */щодо змін до додатка №3 до Закону/*.

VI. Щодо основних положень законопроекту №15224-4.

У законопроекті №15224-4 передбачено положення, аналогічні положенням законопроекту №15224, при цьому, він також містить деякі відмінності та доповнення. Зокрема, додатково пропонується:

- виключити зі статті 24 Закону окремі слова: «державне стимулювання створення індустріальних парків, забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями,» та «підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги»;

- виключити запропоновані законопроектом №15224 зміни до статті 37 Закону щодо здійснення, як виняток з положень частини шостої статті 23 Кодексу, розподілу бюджетних призначень за бюджетною програмою «Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст» за рішеннями КМУ;

- урядову ініціативу щодо спрямування частини «військового» ПДФО, передбаченого для Міноборони на виплати винагороди за знищені безпілотні літальні апарати військ держави-агресора змінити іншим напрямом, а саме щодо виплати винагороди за знищені повітряні, наземні та водні безпілотні системи держави-агресора. Крім того збільшити з 10% до 20% частину «військового» ПДФО, що спрямовується на матеріально-технічне забезпечення військових частин ЗСУ та інших військових формувань за рахунок зменшення з 30% до 20% такого ПДФО, що спрямовується Адміністрації Держспецзв'язку на закупівлю спецтехніки та обладнання (*зміни до статті 28 Закону з відповідним уточненням показників, відображених у додатку №3 до законопроекту*);

- на відміну від урядового законопроекту здійснено інший розподіл фінансової допомоги, що надходитиме в рамках реалізації міжнародних договорів з ЄС, до спеціального фонду Міноборони в межах діючих програм на збільшення грошового забезпечення військовослужбовців ЗСУ та виплату одноразової грошової допомоги військовослужбовцям (код 2101020), а також закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової (спеціальної) техніки, боєприпасів та їх складових частин (код 2101150), тобто без відкриття нової бюджетної програми (*зміни до нової статті 28-1 Закону, з відповідним уточненням показників, відображених у додатку №3 до законопроекту*);

- натомість доповнити Закон новими статтями щодо:

можливості використання коштів резервного фонду державного бюджету виключно на здійснення заходів: з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального та воєнного характеру; пов'язаних із запобіганням виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію техногенного та природного характеру (*нова стаття 56 Закону*);

збільшення грошового забезпечення військовослужбовців СБУ, НГУ, Держприкордонслужби, СЗР виключно для осіб, які беруть безпосередню участь у бойових діях (*нова стаття 57 Закону*);

передбачення для осіб, які прийняті на військову службу за контрактом, одноразової грошової допомоги в розмірі 500 тис. грн у рівних частинах протягом перших шести місяців військової служби, а для осіб, призваних на військову службу за мобілізацією, – одноразової грошової допомоги в розмірі

200 тис. грн у рівних частинах протягом перших шести місяців військової служби (*нова стаття 58 Закону*);

- виключити передбачене законопроектом №15224 збільшення видатків за загальним фондом Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030) – на 40 млрд грн;

- зменшити бюджетні призначення Мінікульту на 5.000 млн грн (*за загальним фондом*), у тому числі за бюджетними програмами: «Виробництво та трансляція програм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансова підтримка системи державного іномовлення України» (код 3801020) у сумі 1.000 млн грн, «Забезпечення стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки, заходів з європейської та євроатлантичної інтеграції, національної ідентичності, героїзму, створення та поширення аудіовізуальних творів патріотичного спрямування» (код 3801030) у сумі 4.000 млн грн (*довідково: відповідно до звітності Казначейства України станом на 01.05.2026 року видатки за бюджетною програмою 3801030 не проводилися, а за бюджетною програмою 0418030, на яку рішенням Уряду від 19.01.2026 № 45-р передано бюджетні призначення з бюджетної програми 3801020, фактично проведено видатки у обсязі 390,2 млн грн або 25,1% річного плану*).

За наслідками аналізу законопроекту №15224-4 слід зазначити, що матеріали законопроекту не містять належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), а нові положення законопроекту мають арифметичні неточності та помилки у додатку №3 до законопроекту */щодо змін до додатка №3 до Закону/*.

Відповідно, допущені у законопроекті за реєстр. №15224-4 помилки та неточності матимуть наслідком розбалансування бюджетних показників.

VII. Щодо основних положень законопроекту №15224-5.

Положення законопроекту №15224-5 суттєво відрізняються від положень урядового законопроекту №15224, оскільки пропонується додатково врегулювати питання щодо підвищення розміру прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати та встановлення Законом мінімальної пенсії за віком, що знайшло відображення як у назві законопроекту, так і в запропонованих змінах до Закону (*зміни до статей 7, 8 і нова стаття 7-1 Закону*). Слід зауважити, що зазначені положення не стосуються предмета правового регулювання базового законопроекту №15224 та не узгоджуються зі статтею 100 Регламенту, якою визначено, що альтернативними вважаються законопроекти, які містять положення, що регулюють однакове коло питань та повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих же суспільних відносин.

Крім того, до законопроекту не подано основні додатки №1, №2 та №3, якими пропонується внесення змін до додатків №1, №2 та №3 до Закону щодо доходів, фінансування та видатків державного бюджету, натомість подано лише порівняльні таблиці відповідних змін, що порушує вимоги

нормопроектувальної техніки. Таким чином, виходячи з офіційно оприлюднених матеріалів, можна дійти висновку, що авторами законопроекту № 15224-5 додатково пропонується:

- доповнити Закон новими статтями щодо:

встановлення Національному банку України /далі – НБУ/ заборони здійснювати регулювання ліквідності банківської системи за допомогою операцій з розміщення депозитних сертифікатів НБУ, включаючи операції з розміщення депозитних сертифікатів шляхом участі в тендерах з розміщення депозитних сертифікатів (*нова стаття 19-1 Закону*);

встановлення на період дії воєнного стану та протягом 30 днів після його припинення обмеження максимального розміру місячної заробітної плати для осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також керівників державних підприємств і господарських товариств державного сектору. Граничний розмір таких виплат пропонується визначити на рівні місячного грошового забезпечення військовослужбовця рядового складу першого тарифного розряду ЗСУ з урахуванням додаткової винагороди за безпосередню участь у бойових діях. Водночас вказується, що зазначене обмеження не застосовується при нарахуванні винагороди для суддів, суддів Конституційного Суду України, а також окремих категорій військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та інших осіб, які безпосередньо беруть участь у бойових діях або забезпечують здійснення заходів з національної безпеки і оборони (*нова стаття 56 Закону*);

підвищення основного грошового забезпечення військовослужбовців на 150% від розміру основного грошового забезпечення, визначеного станом на 1 травня 2026 року (*нова стаття 57 Закону*);

доручення КМУ разом з правлінням НБУ до 1 травня п.р. узгодити умови, укласти відповідні угоди та здійснити правочин з державним боргом шляхом обміну облігацій внутрішніх державних позик, що є у власності НБУ, на нові облігації внутрішніх державних позик (*доповнення пункту 20 розділу "Прикінцеві положення" Закону новим абзацом*).

- збільшити за загальним фондом доходу державного бюджету додатково на 69.564 млн грн (*зміни до статті 1 Закону*), проте зазначений показник не узгоджується із запропонованими змінами за окремими видами доходів, наведеними у порівняльній таблиці до додатка № 1 до законопроекту, відповідно до яких передбачається додаткове збільшення надходжень від:

податку та збору на доходи фізичних осіб (код 11010000) – на 54.564 млн грн;

податку на прибуток підприємств (код 11020000) – на 15.000 млн грн;

податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів (код 14070000) – на 300.000 млн грн;

- збільшити за загальним фондом видатки державного бюджету на 497.821,8 млн грн (*зміни до статті 1 Закону*), проте зазначений показник не узгоджується із запропонованими змінами за окремими видами видатків, наведеними у порівняльній таблиці до додатка № 3 до законопроекту, відповідно до яких додатково передбачається:

- збільшити видатки Мінсоцполітики для Пенсійного фонду за бюджетною програмою «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду» (код 2506080) – на 410.235,8 млн грн;

- збільшити видатки Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резерв коштів для сектору безпеки і оборони» (код 3511220) – на 303.135 млн грн;

- виключити передбачене законопроектом №15224 збільшення видатків за загальним фондом Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030) - на 40.000 млн грн та зменшити затверджений Законом обсяг таких видатків на 5.000 млн грн;

- зменшити за загальним фондом видатки Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Обслуговування державного боргу» (код 3511350) – на 219.930 млн грн;

- зменшити за загальним фондом видатки Мінікульту на 7.472,7 млн грн, у тому числі за бюджетними програмами: «Виробництво та трансляція програм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансова підтримка системи державного іномовлення України» (код 3801020) у сумі 1.500 млн грн, «Забезпечення стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки, заходів з європейської та євроатлантичної інтеграції, національної ідентичності, героїзму, створення та поширення аудіовізуальних творів патріотичного спрямування» (код 3801030) у сумі 3.500 млн грн та виключити у повному обсязі встановлені Законом бюджетні призначення за бюджетною програмою «Фінансова підтримка Національної суспільної телерадіокомпанії України» (код 3802080) у сумі 2.472,7 млн грн *(довідково: відповідно до звітності Казначейства України станом на 01.05.2026 року видатки за бюджетною програмою 3801030 не проводилися, при цьому за бюджетною програмою 0418030, на яку рішенням Уряду від 19.01.2026 № 45-р передано бюджетні призначення з бюджетної програми 3801020, фактично проведено видатки у обсязі 390,2 млн грн або 25,1% річного плану, а за бюджетною програмою 0418080, на яку також передано бюджетні призначення вказаним рішенням Уряду з бюджетної програми 3802080, фактично проведено видатки у обсязі 710,3 млн грн або 28,7% річного плану).*

За наслідками аналізу законопроекту №15224-5 слід зазначити, що запропоновані ним зміни розбалансують показники державного бюджету, його підготовлено з істотними порушеннями вимог нормопроєктувальної техніки та бюджетної методології, зокрема відсутні основні додатки №1, №2, №3, до яких пропонується внесення змін, а окремі його положення взагалі не стосуються предмета правового регулювання базового законопроекту №15224 та не узгоджуються зі статтею 100 Регламенту. Законопроект не містить належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи необхідні розрахунки), а нові положення законопроекту мають арифметичні неточності та помилки у порівняльних таблицях до додатку №1 та №3 до законопроекту.

Відповідно, допущені у наявних офіційно оприлюднених матеріалах до законопроекту за реєстр. №15224-5 помилки та неточності мають наслідком розбалансування бюджетних показників.

VIII. Щодо основних положень законопроекту №15224-6.

У законопроекті №15224-6 передбачено положення, аналогічні положенням законопроекту №15224, при цьому, він також містить деякі відмінності та доповнення. Зокрема, додатково пропонується:

- виключити зі статті 24 Закону окремі слова: «(з відкриттям у разі потреби нових бюджетних програм для Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України)», «державне стимулювання створення індустріальних парків, забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями,» «підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги» та натомість доповнити словами «розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання,»;

- урядову ініціативу щодо спрямування частини «військового» ПДФО, передбаченого для Міноборони на виплати винагороди за знищені безпілотні літальні апарати військ держави-агресора, доповнити напрямом щодо виплати грошового забезпечення військовослужбовцям, у тому числі тим, які перебувають на лікуванні. Крім того збільшити з 10% до 20% частину «військового» ПДФО, що спрямовується на матеріально-технічне забезпечення військових частин ЗСУ та інших військових формувань, а також передбачити по 5% «військового» ПДФО СБУ на виконання бюджетної програми «Забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи Служби безпеки України» та ГУР Міноборони на виконання бюджетної програми «Розвідувальна діяльність у сфері оборони». за рахунок зменшення з 30% до 10% такого ПДФО, що спрямовується Адміністрації Держспецзв'язку на закупівлю спецтехніки та обладнання (зміни до статті 28 Закону без відповідного уточнення показників, відображених у додатку №3 до законопроекту);

- натомість доповнити Закон:

новими статтями щодо використання коштів резервного фонду виключно на подолання наслідків збройної агресії проти України, при цьому розподіл відповідних коштів пропонується здійснювати Урядом за погодженням з Верховною Радою (нова стаття 56 Закону), та щодо особливостей зарахування частини ПДФО від оподаткування доходів поліцейських та осіб рядового і начальницького складу, відповідно до якої 50% таких надходжень пропонується спрямовувати до загального фонду бюджетів територіальних громад, а 50 % – до спеціального фонду державного бюджету зі встановленням напрямів використання відповідних коштів місцевими бюджетами (нова стаття 57 Закону без відповідного уточнення показників, відображених у додатку №1 до законопроекту);

новими пунктами щодо застосування мінімальної заробітної плати, встановленої Законом на 01.01.2026, як базової величини для розрахунку схеми посадових окладів працівників органів місцевого самоврядування (новий

пункт 13-1 розділу «Прикінцеві положення» Закону) та щодо виплати особам, які укладають контракт про проходження військової служби під час дії воєнного стану на строк не менше трьох років або на час до оголошення рішення про демобілізацію, одноразової грошової допомоги у розмірі одного мільйона гривень, який підлягає індексації відповідно до закону (новий пункт 21 розділу «Прикінцеві положення» Закону);

- виключити передбачене законопроектом №15224 збільшення видатків та окремі бюджетні призначення, затверджені Законом, загалом на 67.046,3 млн грн за загальним та спеціальним фондами деяким головним розпорядникам коштів, а саме:

Мінфіну (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резервний фонд» (код 3511030) – на 40 млрд грн (за загальним фондом);

МВС загалом на 16.693,2 млн грн (за загальним фондом – на 16.431,8 млн грн, спеціальним фондом – на 261,4 млн грн), зокрема, для Адміністрації Держприкордонслужби за бюджетною програмою «Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Державною прикордонною службою України» (код 1002030) – на 6.787,1 млн грн (за загальним фондом – на 6.682,4 млн грн, спеціальним фондом – на 104,7 млн грн); для НГУ за бюджетною програмою «Забезпечення виконання завдань, функцій та підготовка кадрів Національною гвардією України» (код 1003020) – на 9.906,1 млн грн (за загальним фондом – на 9.749,4 млн грн та спеціальним фондом – на 156,7 млн грн);

Адміністрації Держспецзв'язку за бюджетною програмою: «Здійснення заходів із забезпечення спеціальною технікою та обладнанням» (код 6641160) – на 4.795,5 млн грн (за спеціальним фондом);

Мінікульту у повному обсязі встановлені Законом бюджетні призначення на 5.557,6 млн грн (за загальним фондом), у тому числі за бюджетними програмами: «Виробництво та трансляція програм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансова підтримка системи державного іномовлення України» (код 3801020) у сумі 1.557,6 млн грн, «Забезпечення стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки, заходів з європейської та євроатлантичної інтеграції, національної ідентичності, героїзму, створення та поширення аудіовізуальних творів патріотичного спрямування» (код 3801030) у сумі 4.000 млн грн (довідково: відповідно до звітності Казначейства України станом на 01.05.2026 року видатки за бюджетною програмою 3801030 не проводилися, а за бюджетною програмою 0418030, на яку рішенням Уряду від 19.01.2026 № 45-р передано бюджетні призначення з бюджетної програми 3801020, фактично проведено видатки у обсязі 390,2 млн грн або 25,1% річного плану).

При цьому, частина вивільненого додаткового ресурсу коштів у обсязі 10.784,7 млн грн залишилась без пропозицій щодо спрямування, а іншу частину – у обсязі 56.261,6 млн грн запропоновано спрямувати переважно за загальним фондом державного бюджету (при наявному скороченні видатків і за спеціальним фондом державного бюджету):

Міноборони за бюджетними програмами: «Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни» (код 2101020) – 16.049,8 млн грн та «Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання» (код 2101150) – 40.000 млн грн;

СБУ за бюджетною програмою «Забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи Служби безпеки України» (код 6521010) – 211,9 млн грн (з них за загальним фондом – 210 млн грн та за спеціальним фондом – 1,9 млн грн).

За наслідками аналізу законопроекту №15224-6 слід зазначити, що запропоновані ним зміни розбалансовують показники державного бюджету, при його підготовці не дотримано правил внесення змін до закону про державний бюджет відповідно до бюджетної методології, зокрема, з порушеннями бюджетного законодавства в частині цільового спрямування коштів спеціального фонду (у сумі 5.055 млн грн), крім того, його підготовлено з арифметичними неточностями та помилками, зокрема у підсумкових рядках за окремими головними розпорядниками коштів, за якими запропоновано зміну бюджетних показників, хоча законодавча пропозиція зумовлює відповідні зміни як загального обсягу видатків державного бюджету, так і видатків за окремими бюджетними програмами /щодо змін до додатка №3 до Закону/. Відповідно, допущені у законопроекті №15224-6 помилки та неточності матимуть наслідком розбалансування бюджетних показників.

IX. Окремі коментарі щодо положень попередньо опрацьованих законопроектів №15224 та альтернативних до нього №15224-1, №15224-2, №15224-3, №15224-4, №15224-5 і №15224-6.

Щодо положень, відображених як в урядовому законопроекті, так і продубльованих у альтернативних до нього законопроектах:

1. Новою статтею 28-1 Закону пропонується встановити, що:

у 2026 р. надходження, отримані в рамках реалізації міжнародних договорів з ЄС, укладених на виконання Регламенту ЄС 2026/467, включаються до доходів державного бюджету як надходження в рамках механізму посиленого співробітництва ЄС (плануються у сумі 2.221 млрд грн за кодом 42030500 у додатку №1 до законопроекту №15224) та зараховуються:

за складовою бюджетної підтримки – до загального фонду державного бюджету України (плануються у сумі 824,2 млрд грн, або 37,1% загального обсягу таких надходжень);

за складовою підтримки обороноздатності і безпеки держави – до спеціального фонду державного бюджету (плануються у сумі 1.396,8 млрд грн, або 62,9% загального обсягу таких надходжень) із спрямуванням Міноборони за бюджетною програмою “Видатки на підвищення обороноздатності і безпеки держави” (код 2101490) на закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової (спеціальної) техніки, боєприпасів та їх складових частин для потреб органів сектору безпеки і оборони;

умови міжнародних договорів з ЄС, укладених на виконання Регламенту ЄС 2026/467, можуть передбачати обмежене право ЄС вимагати від держави повернення коштів, що були отримані в рамках реалізації таких міжнародних договорів (зокрема у разі здійснення відшкодування (компенсації) до державного бюджету шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії РФ проти України); у разі настання обставин, за яких ЄС може реалізувати таке обмежене право, у держави виникають відповідні зобов'язання з повернення отриманих коштів за рахунок коштів державного бюджету; Мінфін в десятиденний строк з дня виникнення у держави відповідних зобов'язань з повернення отриманих коштів інформує про це КМУ та Верховну Раду.

Регламентом ЄС 2026/467, серед іншого, визначено, що:

ЄС надає допомогу Україні у 2026 і 2027 роках у формі позики ("Позика на підтримку України"), максимальна сума якої становить 90 млрд євро, орієнтовний її розподіл: 30 млрд євро – на макрофінансову допомогу або на бюджетну допомогу у формі позики (згідно з інструментом Ukraine Facility); 60 млрд євро – на підтримку оборонно-промислового потенціалу України;

позика може виплачуватися одним або кількома траншами, виплата яких залежить від дотримання Україною визначених умов, зокрема: забезпечення ефективних демократичних механізмів, включаючи багатопартійну парламентську систему та верховенство права, гарантування прав людини, зокрема прав осіб, які належать до меншин, боротьбу з корупцією;

для отримання фінансової та економічної допомоги в межах позики Україна зобов'язана щороку подавати Європейській Комісії /далі – ЄК/ Стратегію фінансування, що містить детальну інформацію про фінансові потреби України та джерела фінансування на наступні 12 місяців; у разі позитивної оцінки цієї Стратегії ЄК подає до Ради ЄС пропозицію щодо прийняття імплементаційного рішення, яке забезпечить доступ до відповідної допомоги;

Україна відкриває спеціальний рахунок виключно з метою управління фінансовою та економічною допомогою, отриманою для підтримки оборонно-промислового потенціалу України, при цьому ЄК здійснює моніторинг реалізації такої допомоги;

для фінансування допомоги в рамках позики ЄК має право від імені ЄС позичати необхідні кошти на ринках капіталу або у фінансових установ;

позика передбачається з обмеженим регресом і має бути погашена за рахунок отриманих від РФ репарацій, відшкодування або будь-якого фінансового врегулювання, при цьому ЄС має право використовувати російські активи, знеруховлені в ЄС, для погашення позики;

детальні фінансові умови позики викладаються в Угоді про Позику на підтримку України, яка має бути укладена між ЄК та органами влади України і повинна містити положення, що узгоджуються з правами, обов'язками та зобов'язаннями, передбаченими Рамковою угодою між Україною і ЄС щодо механізмів фінансування для України згідно з інструментом Ukraine Facility (йдеться про Рамкову угоду, ратифіковану законом від 06.06.2024 № 3786-IX).

Таким чином, положення нової статті 28-1 Закону узгоджуються з

нормами Регламенту ЄС 2026/467. Однак отримання відповідних надходжень до державного бюджету та їх подальше використання залежить від детальних фінансових умов позики, які будуть визначені в Угоді між Україною і ЄС про Позику на підтримку України (наразі невідомо, коли планується підписати і оприлюднити таку Угоду), та виконання Україною визначених передумов для отримання коштів.

Крім того, умови повернення зазначених коштів, вказані у Регламенті ЄС 2026/467 і новій статті 28-1 Закону, є подібними до умов залучення кредитів, передбачених в Механізмі кредитного співробітництва для України (ULCM) *(ідеться про Угоду між Україною та ЄС про впровадження Механізму ULCM, ратифіковану Законом від 05.12.2024 № 4121-IX)*, в рамках ініціативи країн G7 Extraordinary Revenue Acceleration for Ukraine (ERA) та зазначених у пункті 35-1 розділу VI Кодексу, внаслідок чого залежно від умов правочинів з умовними зобов'язаннями щодо застосування обмеженого права кредиторів вимагати повернення кредитів за рахунок коштів державного бюджету України можуть виникнути відповідні боргові зобов'язання. Враховуючи наведене, зважаючи на визначення боргового зобов'язання, державного боргу і умовних зобов'язань *(наведені відповідно у пунктах 12-1, 20 і 48-2 частини 1 статті 2 Кодексу)* та норми пункту 35-1 розділу VI Кодексу, після отримання надходжень, передбачених новою статтею 28-1 Закону, в Україні виникнуть зобов'язання, які можуть вважатися умовними та у разі настання певних обставин можуть по суті стати борговими зобов'язаннями.

Поряд з тим, на думку ГНЕУ, положення частини 3 нової статті 28-1 Закону щодо дозволу Мінфіну за пропозицією Міноборони здійснювати відновлення певних видатків потребує додаткового пояснення на предмет її відповідності Регламенту ЄС 2026/467 щодо допустимості такого перерозподілу коштів, які за своїм характером мають цільове призначення.

2. Щодо передбаченого зарахування у II півріччі п.р. військового збору до спеціального фонду державного бюджету із спрямуванням на виплату грошового забезпечення військовослужбовців ЗСУ слід звернути увагу на правові підстави, пов'язані з врегулюванням такого питання.

Військовий збір запроваджено з серпня 2014 р. Законом від 31.07.2014 № 1621-VII, яким підрозділ 10 розділу XX Податкового кодексу України */дали – ПКУ/* доповнено пунктом 16-1 щодо встановлення основних засад збору, водночас частину 2 статті 29 Кодексу доповнено пунктом 1-2 щодо віднесення цього збору до доходів загального фонду державного бюджету.

Наприкінці 2024 р. до пункту 16-1 підрозділу 10 розділу XX ПКУ внесено зміни *(законами від 10.10.2024 № 4015-IX і від 04.12.2024 № 4113-IX)*, згідно з якими на період по 31 грудня року, у якому буде припинено або скасовано воєнний стан (введений 24.02.2022): з 01.12.2024 збільшено ставку цього збору для його платників (крім військовослужбовців та працівників ЗСУ, інших утворених відповідно до законів України військових формувань) з 1,5% до 5%; з 01.01.2025 запроваджено цей збір для фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку 1, 2 та 4 групи – 10% розміру мінімальної зарплати,

встановленої на 1 січня звітного року, з розрахунку на місяць, для платників єдиного податку 3 групи (крім е-резидентів) – 1% від доходу.

Законом від 07.04.2026 № 4835-IX продовжено дію вищезазначених тимчасових норм щодо збільшення ставки цього збору і розширення його бази оподаткування по 31 грудня третього календарного року, наступного за роком, у якому буде припинено або скасовано воєнний стан (введений 24.02.2022), а також доповнено пункт 16-1 підрозділу 10 розділу XX ПКУ підпунктом 1.17, згідно з яким цей збір зараховується до спеціального фонду державного бюджету та спрямовується на забезпечення потреб ЗСУ.

Однак відповідно до частини 5 статті 13 Кодексу розподіл бюджету на загальний та спеціальний фонди, їх складові частини визначаються виключно Кодексом та законом про державний бюджет, а відповідно до частини 2 статті 4 Кодексу якщо іншим нормативно-правовим актом бюджетні відносини визначаються інакше, ніж у Кодексі, застосовуються відповідні норми Кодексу.

Згідно з частиною 7 статті 13 і пунктом 5 частини 1 статті 52 Кодексу передача коштів між загальним та спеціальним фондами державного бюджету дозволяється тільки в межах бюджетних призначень шляхом внесення змін до закону про державний бюджет.

Отже, зарахування військового збору до спеціального фонду державного бюджету у 2026 р. може бути врегульовано саме шляхом внесення змін до Закону, що і передбачається у законопроекті № 15224 та продубльовано у альтернативних до нього.

Хоча передбачений напрям цільового спрямування цього збору (*виплата грошового забезпечення військовослужбовців ЗСУ*) є вужчим, ніж визначено у підпункті 1.17 пункту 16-1 підрозділу 10 розділу XX ПКУ (*забезпечення потреб ЗСУ*), водночас він є таким самим, як у проекті Закону України "Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо зарахування військового збору до спеціального фонду державного бюджету" (реєстр. № 15167), прийнятому Верховною Радою 14.05.2026 за основу.

Законопроектом № 15224 (як вказано у пояснювальній записці до нього, підготовленій Мінфіном) передбачаються такі зміни доходів державного бюджету за кодом 11010000 "Податок та збір на доходи фізичних осіб" в частині військового збору: зменшення за загальним фондом на 103,85 млрд грн і збільшення за спеціальним фондом на 110,49 млрд грн. Згідно із звітними даними надходження цього збору до загального фонду державного бюджету становили: за 2024 р. – 51,2 млрд грн, за 2025 р. – 163,6 млрд грн, за січень-квітень 2026 р. – 60,2 млрд грн.

3. Щодо показників надходжень загального фонду державного бюджету, які пропонується змінити, виконання за січень-квітень п.р. згідно із звітними даними таке:

1) доходи становили 1.037,2 млрд грн (або 39,7% затвердженого річного плану), що на 175 млрд грн (на 20,3%) більше первинного плану на цей період (тобто без врахування поточних змін до розпису державного бюджету), з них:

податок та збір на доходи фізичних осіб (код 11010000) – 130,8 млрд грн,

що на 7,2 млрд грн (на 5,9%) більше плану на цей період;

інша допомога, надана ЄС (код 42030200), – не надходила (при плані на цей період у сумі 7,4 млрд грн і річному плані у сумі 24,7 млрд грн).

Такі доходи без урахування міжнародної фінансової допомоги *яка надійшла загалом у сумі 228,2 млрд грн при річному плані у сумі 24,7 млрд грн/* становили 809 млрд грн, що на 45,8 млрд грн (на 5,4%) менше первинного плану на цей період.

При цьому річний план доходів збільшено без внесення змін до Закону на 204,3 млрд грн (до 2.815,1 млрд грн) у зв'язку з надходженням у п.р. грантів на бюджетну підтримку *(становили 228,2 млрд грн при річному плані 1 млн грн)*, що залучаються переважно відповідно до Механізму ULCM в рамках ініціативи ERA в результаті здійснення правочинів з умовними зобов'язаннями, відповідно до пункту 35-1 розділу VI Кодексу та розпоряджень КМУ від 12.01.2026 № 13-р, від 21.01.2026 № 62-р і від 18.03.2026 № 244-р */з одночасним зменшенням на таку ж суму планових показників фінансування загального фонду в частині зовнішніх запозичень/*.

Таким чином, у разі прийняття запропонованих змін уточнений план доходів загального фонду державного бюджету становитиме 3.583,2 млрд грн, що на 37,2% більше, ніж первинно затверджено Законом;

2) державні запозичення залучені у сумі 244,3 млрд грн (або 10,1% затвердженого річного плану), що на 706,3 млрд грн (на 74,3%) менше первинного плану на цей період (тобто без врахування поточних змін до розпису державного бюджету), у т.ч.: внутрішні запозичення – 176,4 млрд грн (42% затвердженого річного плану), зовнішні запозичення – 67,9 млрд грн (3,4% затвердженого річного плану).

При цьому річний план державних запозичень */в частині зовнішніх запозичень/* зменшено без внесення змін до Закону на 232,2 млрд грн (до 2.197,1 млрд грн */зовнішніх – до 1.777,5 млрд грн/*), а саме: на 204,3 млрд грн у зв'язку із здійсненням правочинів з умовними зобов'язаннями (про що зазначено вище); на 27,9 млрд грн у зв'язку із здійсненням на цю суму наприкінці 2025 р. понадпланових запозичень відповідно до частини 11 статті 16 Кодексу і розпорядження КМУ від 17.12.2025 № 1428-р (що погоджено Комітетом 22.12.2025) */з одночасним передбаченням у такій же сумі планових показників залишків бюджетних коштів/*. У зв'язку з цим зменшено уточнений граничний обсяг дефіциту загального фонду державного бюджету на 204,3 млрд грн (до 1.570,2 млрд грн).

Отже, у разі прийняття запропонованих змін уточнений план державних запозичень за загальним фондом державного бюджету становитиме 1.545,6 млрд грн, що на 36,4% менше, ніж первинно затверджено Законом */з них уточнений план зовнішніх запозичень – 1.126 млрд грн, що на 44% менше, ніж первинно затверджено Законом/*, а уточнений граничний обсяг дефіциту – 918,7 млрд грн, що на 48,2% менше, ніж первинно затверджено Законом.

4. Законопроектом № 15224 та альтернативними до нього законопроектами шляхом внесення змін до статті 5 Закону пропонується

зменшити граничний обсяг державного боргу на 332,2 млрд грн до 10.145,6 млрд грн та збільшити граничний обсяг гарантованого державою боргу на 8,7 млрд грн до 464,6 млрд грн. Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту № 15224 перерахунок зазначених граничних обсягів здійснено у зв'язку із зменшенням державних зовнішніх запозичень *(на 651,5 млрд грн)* та з урахуванням значного перевищення прогнозного значення крос-курсу долара США до євро на кінець бюджетного періоду, що використовувався для розрахунку таких граничних обсягів (1,16 дол. США/євро порівняно з 1,08 дол. США/євро).

Слід зауважити, що у супровідних матеріалах до цих законопроектів не наведено розрахунків перерахунку зазначених граничних обсягів, а також у зазначених законопроектах не передбачено змін інших боргових показників, які розраховані із застосуванням розрахункового обмінного валютного курсу, насамперед, витрат на обслуговування і погашення державного боргу (тим більше у зв'язку із запропонованим зменшенням державних зовнішніх запозичень).

За інформацією Мінфіну, державний борг за I квартал п.р. збільшився на 207,1 млрд грн (на 2,4%) і на 31.03.2026 становив 8.973,1 млрд грн, гарантований державою борг за вказаний період навпаки зменшився на 16,7 млрд грн (на 6%) і на 31.03.2026 становив 259,96 млрд грн. За інформацією НБУ, офіційний курс гривні до долара США за I квартал п.р. в середньому становив 43,299 грн/дол. США, за січень-квітень п.р. – 43,4121 грн/дол. США, на 31.03.2026 – 43,7955 грн/дол. США на 30.04.2026 – 44,082 грн/дол. США */прогнозний розрахунковий обмінний курс, врахований при затвердженні державного бюджету на 2026 рік: середньорічний – 45,7 грн/дол. США, на кінець п.р. – 45,8 грн/дол. США/*.

Згідно із звітними даними за січень-квітень п.р. видатки на обслуговування державного боргу (код 3511350) проведено у сумі 103,2 млрд грн */20,1% бюджетних призначень та на 26,5 млрд грн менше первинного плану на цей період (тобто без врахування поточних змін до розпису державного бюджету)/*, погашення державного боргу здійснено у сумі 190,1 млрд грн */28,9% затвердженого річного плану та на 1,8 млрд грн більше первинного плану на цей період/*.

5. Новою статтею 28-3 Закону пропонується установити, що у 2026 р. вивізні мито на товари військового призначення та подвійного використання зараховується у повному обсязі до спеціального фонду державного бюджету із спрямуванням Міноборони на здійснення заходів у сфері оборони, визначених цією статтею.

Однак у законопроекті № 15224 та альтернативних до нього законопроектах не передбачено відповідних змін до показників доходів і видатків загального і спеціального фондів державного бюджету на 2026 рік, а у супровідних матеріалах не наведено обґрунтувань щодо такої ініціативи. Крім того, зважаючи, що минуло майже 5 місяців п.р., можуть виникнути питання щодо практики застосування відповідного положення в частині періоду його дії.

Поряд з тим, проведення із спеціального фонду державного бюджету видатків, передбачених новими статтями 28-1, 28-2 і 28-3 Закону, буде залежати від стану відповідних надходжень, зважаючи на особливості здійснення витрат спеціального фонду бюджету, визначені Кодексом, зокрема частинами 3 і 8 статті 13, частиною 4 статті 23 і частиною 2 статті 48 (згідно з якими взяття бюджетних зобов'язань і проведення витрат спеціального фонду бюджету здійснюються виключно в межах і за рахунок фактичних надходжень спеціального фонду бюджету).

6. Для сектору національної безпеки і оборони у державному бюджеті на 2026 рік затверджено фінансовий ресурс у обсязі 2.807,1 млрд грн (у тому числі за загальним фондом – 2.495,4 млрд грн та спеціальним фондом – 281,7 млрд грн, а також державні гарантії - до 30 млрд грн), що становить 27,2 % прогнозного ВВП на цей рік та 58,9 % загального обсягу затверджених видатків державного бюджету.

Слід зазначити, що Рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 19 вересня 2025 року "Про пропозиції до проекту Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік" по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України" (введеним в дію Указом Президента України від 19.09.2025 № 692/2025) було доручено КМУ передбачити в державному бюджеті на 2026 рік видатки на забезпечення національної безпеки і оборони для сектору безпеки і оборони в обсязі не менше обсягу видатків, передбачених Законом про Державний бюджет України на 2025 рік (що становили 2.931,9 млрд грн з урахуванням внесених протягом року змін /законами від 31.07.2025 № 4561-IX та від 21.10.2025 № 4648-IX, а також розпорядженням Уряду від 26.12.2025 №1503-р, яким відповідно до статті 58 Закону про державний бюджет на 2025 рік було скорочено видатки загального фонду державного бюджету, передбачені деяким головним розпорядникам коштів державного бюджету, та збільшено видатки загального фонду державного бюджету Міністерству оборони за бюджетною програмою 2101150 "Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання" на суму 3,1 млрд гривень/.

Таким чином, загальний обсяг видатків для сектору національної безпеки і оборони, передбачений у державному бюджеті на 2026 рік у обсязі 2.777,1 млрд грн на 154,8 млрд грн менший від уточненого обсягу річного плану 2025 року.

Слід зазначити, що загалом головним розпорядникам коштів державного бюджету сектору національної безпеки і оборони у 2026 році за загальним фондом державного бюджету передбачено видатки у обсязі 2.356,4 млрд грн (з них видатки споживання – 2.046,2 млрд грн, з яких на оплату праці – 1.078,2 млрд грн, комунальні послуги та енергоносії – 15,4 млрд грн; видатки розвитку – 310,2 млрд грн).

Так, згідно із звітними даними Казначейства за підсумками січня-квітня 2026 року суб'єктами сектору національної безпеки і оборони фактично проведено видатки державного бюджету (за загальним та спеціальним

фондами) в обсязі 1.180,2 млрд грн, що становить 38,1 % річного уточненого плану. При цьому, за загальним фондом державного бюджету такі видатки здійснено у обсязі 854,1 млрд грн або 82,5 % плану на звітний період (1.035,1 млрд грн) та 34,2 % від уточненого річного плану (2.495,4 млрд грн).

Зокрема, суб'єктами сектору національної безпеки і оборони за загальним фондом державного бюджету фактично проведено видатки за запропонованими у законопроекті бюджетними програмами у таких обсягах:

МВС: за кодом 1002030 – 35.655 млн грн (або 92,4 % плану на звітний період і 27,5 % уточненого річного плану (визначено в обсязі 129.809 млн грн)); за кодом 1003020 – 60.733,2 млн грн (або 99,4 % плану на звітний період і 32,9 % уточненого річного плану (визначено в обсязі 184.712,6 млн грн));

Міноборони: за кодом 2101020 – 458.191,3 млн грн (або 96,7 % плану на звітний період і 48,8 % уточненого річного плану (визначено в обсязі 938.691,1 млн грн)); за кодом 2101150 – 201.434,8 млн грн (або 59,3 % плану на звітний період і 26,7 % уточненого річного плану (визначено в обсязі 755.794,5 млн грн)); за кодом 2101470 – видатки не проведено (річний план визначено в обсязі 7.672,7 млн грн)); за кодом 2105010 – 12.249,7 млн грн (або 68,6 % плану на звітний період і 21,5 % уточненого річного плану (визначено в обсязі 56.992,6 млн грн));

ГУР Міноборони: за кодом 5961010 – 10.153,4 млн грн (або 99,4 % плану на звітний період і 33 % уточненого річного плану (визначено в обсязі 30.763,6 млн грн));

СБУ: за кодом 6521010 – 14.780,8 млн грн (або 98,7 % плану на звітний період і 34,6 % плану на рік (визначено в обсязі 42.678,7 млн грн));

СЗР: за кодом 6621010 – 1.866,1 млн грн (або 95,1 % плану на звітний період і 29,9 % плану на рік (визначено в обсязі 6.243,1 млн грн));

Адміністрації Держспецзв'язку: за кодом 6641160 видатки за загальним фондом не встановлено.

Крім того, у державному бюджеті Міністерству фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою «Резерв коштів для сектору безпеки і оборони» (код 3511220) передбачено кошти у обсязі 199 млрд грн (у тому числі за загальним фондом – 139 млрд грн та спеціальним фондом – 60 млрд грн).

Так, з початку 2026 року було прийнято розпорядження КМУ від 06.04.2026 № 308-р «Про розподіл частини бюджетних призначень, передбачених Міністерству фінансів у 2026 році для сектору безпеки і оборони» та розподілено частину бюджетних призначень для ГУР Міноборони на бюджетну програму 5961010 «Розвідувальна діяльність у сфері оборони» в сумі 1.463.300 тис. гривень (видатки споживання) для виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовців. Таким чином, за загальним фондом за бюджетною програмою «Резерв коштів для сектору безпеки і оборони» (код 3511220) уточнений обсяг коштів становить 197,54 млрд грн (з них за загальним фондом – 137,54 млрд гривень).

Варто нагадати, що постановою КМУ від 22.12.2023 № 1361 «Деякі питання виконання Державного бюджету України в умовах воєнного стану» (зі змінами) встановлено особливості організації та проходження бюджетного процесу (зокрема, у 2026 році) для головних розпорядників коштів державного бюджету, що належать до сектору безпеки і оборони, зокрема перерозподіли бюджетних асигнувань за бюджетними програмами, передбачені частинами сьомою та восьмою статті 23 Кодексу, здійснюються Мінфіном за обґрунтованим поданням відповідного головного розпорядника бюджетних коштів шляхом внесення змін до розпису державного бюджету.

7. У державному бюджеті на 2026 рік за бюджетною програмою 3511030 «Резервний фонд» затверджено видатки в обсязі 49.419,9 млн грн, що становить 1,1% обсягу видатків загального фонду (згідно з частиною третьою статті 24 Кодексу резервний фонд бюджету не може перевищувати 1% обсягу видатків загального фонду бюджету, але відповідно до підпункту 1 пункту 22 розділу VI Кодексу така норма не застосовується в умовах воєнного стану). Процедури, пов'язані з виділенням коштів резервного фонду та звітуванням про їх використання, визначено у Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженому постановою КМУ від 29.03.2002 № 415 (зі змінами).

Зважаючи на встановлені повноваження, Урядом протягом січня-травня п.р. прийняті рішення про виділення коштів з резервного фонду на загальну суму 49.256,4 млн грн (або 99,7% планового обсягу, тобто залишилися нерозподіленими 163,6 млн грн).

Майже 96% видатків резервного фонду станом на 20 травня п.р. розподілено за такими напрямками:

- заходи, пов'язані із запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру, – 26.075,5 млн грн (або 52,9%);
- державне замовлення на здійснення залізничних пасажирських перевезень у внутрішньому сполученні – 16.000 млн грн (або 32,5%);
- проведення невідкладних заходів з поточного ремонту та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного значення з високою інтенсивністю руху – 3.000 млн грн (або 6,1%);
- надання державної грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва – 2.138,1 млн грн (або 4,3%).

При цьому, згідно із звітними даними Казначейства за підсумками січня-квітня п.р. такі видатки проведені у сумі 14.753,9 млн грн (або 30% відповідного річного планового показника, визначеного шляхом внесення змін до розпису державного бюджету, відповідно до рішень Уряду про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету – 48.035,47 млн грн).

8. Законопроектом № 15224 та альтернативними до нього законопроектами, окрім № 15224-1, пропонується передбачити Мінрозвитку (загальнодержавні видатки та кредитування) за загальним фондом державного бюджету нову бюджетну програму «Реалізація Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст» (код 3121050) в обсязі 40.000 млн грн, розподіл видатків за якою здійснюватиметься за рішеннями Уряду. Слід зазначити, що

Комплексні плани стійкості регіонів та окремих міст схвалені рішенням РНБО від 03.03.2026 «Щодо Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст», введеним у дію Указом Президента України від 14.03.2026 № 239/2026. Зазначеним рішенням передбачено реалізацію заходів, пов'язаних із забезпеченням енергетичної безпеки, функціонуванням паливно-енергетичного комплексу, захистом критичних об'єктів систем життєзабезпечення, нейтралізацією загроз національній безпеці в енергетичній сфері та забезпеченням сталого проходження осінньо-зимового періоду 2026/27 року. При цьому визначено необхідність виконання таких заходів до початку опалювального сезону.

Поряд з тим, постановою Уряду від 20.03.2026 № 393 «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для швидкого та ефективного здійснення заходів комплексних планів стійкості регіонів і окремих міст» затверджено порядок реалізації відповідного експериментального проекту строком на два роки з дня набрання чинності цією постановою; його координатором визначено Мінрозвитку, а учасниками – міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, обласні та Київську міську держадміністрацію (військові адміністрації), органи місцевого самоврядування, військові адміністрації міст (у разі їх утворення), операторів об'єктів критичної інфраструктури, а також юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців, які здійснюватимуть постачання товарів, виконання робіт та надання послуг у межах реалізації відповідних заходів.

Водночас у поданих до законопроектів № 15224, № 15224-1, № 15224-2, №15224-3, №15224-4, №15224-5, №15224-6 супровідних матеріалах відсутні належні фінансово-економічні обґрунтування щодо визначення обсягу видатків за зазначеною бюджетною програмою.

9. Стосовно положення законопроектів № 15224-2 та №15224-5 щодо встановлення Законом розміру мінімальної пенсії за віком, який становитиме два прожиткових мінімуми для осіб, які втратили працездатність (*законопроект №15224-2*), та у фіксованому розмірі (*законопроект №15224-5*) варто зауважити, що мінімальний розмір пенсії за віком визначається Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Відтак, зміну умов і норм загальнообов'язкового державного пенсійного страхування належить здійснювати виключно шляхом внесення змін до цього Закону, на що також зауважено у висновках ГНЕУ.

10. Щодо передбаченого законопроектом №15224-5 доручення КМУ разом з правлінням НБУ до 1 травня п.р. здійснити правочин з державним боргом слід зауважити, що воно містить юридичні неузгодженості, наприклад: вказана у дорученні дата вже минула, доручення не узгоджується з статтею 19 Закону, якою відповідне питання певним чином унормовано.

Водночас запропонована законопроектом №15224-5 нова стаття 19-1 Закону щодо обмеження НБУ здійснювати регулювання ліквідності банківської діяльності не є предметом регулювання закону про державний бюджет, визначеним статтею 40 Кодексу, а також суперечить нормам Закону України

"Про Національний банк України", зокрема статті 53 цього Закону (згідно з якою не допускається втручання органів державної влади та інших державних органів чи їх посадових та службових осіб, будь-яких юридичних чи фізичних осіб у виконання функцій і повноважень НБУ, Ради НБУ, Правління НБУ чи службовців НБУ інакше, як в межах, визначених Конституцією України та цим Законом, законодавче регулювання питань, пов'язаних з виконанням НБУ своїх функцій, устанавлюється або змінюється виключно цим Законом, зміна положень цього Закону може здійснюватися виключно шляхом внесення змін до цього Закону).

11. У супровідних матеріалах до законопроектів № 15224, № 15224-1, №15224-2, №15224-3, №15224-4, №15224-5, №15224-6 наведено стислі пояснення щодо збільшення чи зменшення надходжень та збільшення або зменшення витрат державного бюджету, але не надано розрахунків та належних обґрунтувань щодо змін бюджетних і боргових показників, хоча частиною 1 статті 27 Кодексу та частиною 3 статті 91 Регламенту вимагається подання до законопроекту фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), про що також зауважує Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України /далі – ГНЕУ/.

Х. Щодо експертизи положень законопроектів № 15224, №15224-1, №15224-2, № 15224-3, №15224-4, №15224-5, №15224-6.

1. Згідно з частинами 3 і 4 статті 52 Кодексу проект закону про внесення змін до закону про державний бюджет може розглядатися у Верховній Раді лише у разі наявності експертного висновку Мінфіну про підтримку такого законопроекту (крім поданих КМУ проектів законів, розробником яких є Мінфін), а якщо такий проект закону передбачає зміну граничного обсягу дефіциту державного бюджету, граничного обсягу державного боргу і гарантованого державою боргу та граничного обсягу надання державних гарантій, він може розглядатися Верховною Радою лише у разі наявності експертного висновку Мінфіну про підтримку такого законопроекту (крім поданих КМУ проектів законів, розробником яких є Мінфін) та рішення Комітету щодо підтримки такого законопроекту. Принагідно слід зазначити, що частина 1 статті 52 Кодексу (якою визначено перелік умов внесення змін до закону про державний бюджет) у разі внесення змін до такого закону щодо бюджетних призначень головних розпорядників коштів державного бюджету, що належать до сектору безпеки і оборони, не застосовується у 2026 р. в умовах воєнного стану /відповідно до підпункту 1 пункту 22 розділу VI Кодексу/ (з 24.02.2022 в Україні введено воєнний стан Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 (із змінами), затвердженим Верховною Радою).

Оскільки Мінфін є розробником законопроекту № 15224 в КМУ (про що свідчать супровідні матеріали до законопроекту № 15224), немає необхідності в отриманні окремого висновку Мінфіну до законопроекту № 15224.

Мінфін у експертному висновку до законопроекту № 15224-1 /лист від 25.05.2026 04110-02-2/14392/ зазначає про не підтримку законопроекту

№ 15224-1, зауважуючи про незбалансованість його положень та відсутність фінансово-економічних обґрунтувань, зокрема, відповідних розрахунків. Також зазначається, що запропоноване законопроектом № 15224-1 збільшення доходів та скорочення видатків не забезпечить покриття додаткових видатків спеціального фонду у обсязі 49,2 млрд гривень.

Крім того, Мінфіном висловлено зауваження по суті законодавчої ініціативи та окремо звернуто увагу, що законопроект № 15224-1 підготовлено технічно невірною.

Мінфін у експертному висновку до законопроекту № 15224-3 /лист від 25.05.2026 04110-02-2/14384/ зазначає про не підтримку законопроекту № 15224-3, відсутність фінансово-економічних обґрунтувань, зокрема, відповідних розрахунків. Також зазначається, що реалізація положень законопроекту № 15224-3 не потребуватиме додаткових видатків державного бюджету (здійснено перерозподіл видатків між бюджетними програмами). Виконання рішень судів належить здійснювати відповідно до встановленого порядку та у порядку черговості надходження виконавчих документів до органів Казначейства.

На час розгляду у Комітеті даного питання не надійшли експертні висновки Мінфіну до законопроектів №15224-2, №15224-4, №15224-5 та №15224-6. Разом з тим, на засіданні Комітету під час обговорення відповідних законопроектів Міністром фінансів України Марченком С.М. було висловлено позицію про непідтримку таких законопроектів, зважаючи на їх незбалансованість, відсутність фінансово-економічних обґрунтувань, а також наявність арифметичних помилок і технічних неточностей.

РАД 2. ГНЕУ у своєму висновку до законопроекту № 15224 /лист від 18.05.2026 № 16/03-2026/114692 (2234614)/ зазначає, що у цілому не заперечує щодо можливості прийняття законопроекту №15224, водночас висловлює зауваження щодо окремих положень законопроекту та наголошує на відсутності належного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками, зокрема, щодо можливості забезпечення відповідних додаткових надходжень бюджету в частині податку та збору на доходи фізичних осіб; зміни обсягів фінансування пропонуваніх бюджетних програм; потреби у фінансуванні за рахунок коштів державного бюджету відповідних видатків, а також вказує про відсутність інформації про дотримання вимоги частини третьої статті 23 Кодексу (згідно з якою пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені КМУ відповідно з Вищою радою правосуддя).

ГНЕУ у своєму висновку до законопроекту № 15224-1 /лист від 22.05.2026 № 16/03-2026/120167 (2240897)/ зазначає, що до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками, зокрема, щодо можливості забезпечення відповідних додаткових надходжень бюджету в частині податку та збору на доходи фізичних осіб; зміни обсягів фінансування пропонуваніх бюджетних програм; потреби у

фінансуванні за рахунок коштів державного бюджету відповідних видатків, а також вказує про відсутність інформації про дотримання вимоги частини третьої статті 23 Кодексу (згідно з якою пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені КМУ відповідно з Вищою радою правосуддя).

ГНЕУ у своєму висновку до законопроекту № 15224-2 /лист від 22.05.2026 № 16/03-2026/120173(2240904)/ зазначає, що до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками, обґрунтування очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків застосування закону після його прийняття, зокрема, щодо можливості забезпечення відповідних додаткових надходжень бюджету в частині податку та збору на доходи фізичних осіб; зміни обсягів фінансування пропонує бюджетних програм; потреби у фінансуванні за рахунок коштів державного бюджету відповідних видатків; розміру мінімальної пенсії, одноразової грошової допомоги; доцільності обмеження або скасування відповідних програм підтримки національних виробників (зокрема, оцінки їх ефективності, впливу на зростання цін на товари та послуг тощо).

Також висловлює інші зауваження, які зокрема стосуються невідповідності запропонованих положень щодо погодження з Верховною Радою рішень Уряду про розподіл видатків резервного фонду зі статтею 85 Конституції України, оскільки відповідні питання врегульовуються шляхом затвердження державного бюджету та внесення змін до нього, як це передбачено Конституцією України; відсутності інформації про дотримання вимоги частини третьої статті 23 Кодексу (згідно з якою пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені КМУ відповідно з Вищою радою правосуддя).

ГНЕУ у своєму висновку до законопроекту № 15224-3 /лист від 22.05.2026 № 16/03-2026/120178 (2240910)/ зазначає, що до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками, зокрема, щодо можливості забезпечення відповідних додаткових надходжень бюджету в частині податку та збору на доходи фізичних осіб; зміни обсягів фінансування пропонує бюджетних програм; потреби у фінансуванні за рахунок коштів державного бюджету відповідних видатків, а також вказує про відсутність інформації про дотримання вимоги частини третьої статті 23 Кодексу (згідно з якою пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені КМУ відповідно з Вищою радою правосуддя).

ГНЕУ у своєму висновку до законопроекту № 15224-4 /лист від 25.05.2026 № 16/03-2026/120495 (2241199)/ зазначає, що до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками, зокрема, щодо можливості забезпечення відповідних

додаткових надходжень бюджету в частині податку та збору на доходи фізичних осіб; зміни обсягів фінансування пропонуваніх бюджетних програм; потреби у фінансуванні за рахунок коштів державного бюджету відповідних видатків, а також вказує про відсутність інформації про дотримання вимоги частини третьої статті 23 Кодексу (згідно з якою пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені КМУ відповідно з Вищою радою правосуддя).

ГНЕУ у своєму висновку до законопроекту № 15224-5 /лист від 25.05.2026 № 16/03-2026/120492 (2241229)/ зазначає, що до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками, зокрема, щодо можливості забезпечення відповідних додаткових надходжень бюджету в частині податку та збору на доходи фізичних осіб; зміни обсягів фінансування пропонуваніх бюджетних програм; потреби у фінансуванні за рахунок коштів державного бюджету відповідних видатків, а також вказує про відсутність інформації про дотримання вимоги частини третьої статті 23 Кодексу (згідно з якою пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені КМУ відповідно з Вищою радою правосуддя).

Водночас до запропонованих положень щодо підвищення розміру прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати, щодо регулювання ліквідності та оподаткування банківської системи висловлено ряд зауважень та застережень і наголошено на неузгодженості із базовим законодавством.

ГНЕУ у своєму висновку до законопроекту № 15224-6 /лист від 25.05.2026 № 16/03-2026/120650 (2241421)/ зазначає, що до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками, зокрема, щодо можливості забезпечення відповідних додаткових надходжень бюджету в частині податку та збору на доходи фізичних осіб; зміни обсягів фінансування пропонуваніх бюджетних програм; потреби у фінансуванні за рахунок коштів державного бюджету відповідних видатків, а також вказує про відсутність інформації про дотримання вимоги частини третьої статті 23 Кодексу (згідно з якою пропозиції про зменшення бюджетних призначень на утримання судів, інших органів і установ системи правосуддя мають бути погоджені КМУ відповідно з Вищою радою правосуддя).

Водночас до запропонованих положень щодо зміни розподілу частини ПДФО та зміни умов оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування висловлено ряд зауважень та застережень і наголошено на неузгодженості із базовим бюджетним законодавством.

Загалом, до усіх альтернативних законопроектів ГНЕУ зауважило про необхідність отримання відповідних експертних висновків Уряду щодо

доцільності та фінансово-економічних можливостей запровадження відповідних законопроектів.

3. На час розгляду у Комітеті даного питання не надійшли висновки комітетів Верховної Ради з питань антикорупційної політики (*щодо проведення антикорупційної експертизи законопроектів*) і з питань інтеграції України до Європейського Союзу (*щодо оцінки відповідності законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції*) щодо законопроектів № 15224, №15224-1, №15224-2, №15224-3, №15224-4, №15224-5, №15224-6.

При цьому у пояснювальних записках до законопроектів № 15224, №15224-1 зазначено, що у них відсутні положення, що: стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Разом з тим, за результатами попереднього аналізу законопроектів, проведеного експертами проекту міжнародної технічної допомоги "Програма підтримки інтеграції України до ЄС (UA2EU)" (згідно з розпорядженням Керівника Апарату Верховної Ради від 01.08.2025 № 193), зазначено, що у законопроекті № 15224 є положення, які стосуються міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та права ЄС.

XI. На розгляді у Верховній Раді знаходяться 6 законопроектів про внесення змін до Закону, якими пропонується врегулювати окремі питання, що здебільшого унормовуються у законопроекті № 15224 та альтернативних до нього законопроектах, а саме: щодо збільшення видатків на потреби обороноздатності держави (реєстр. № 14311 від 16.12.2025); щодо фінансового забезпечення сектору безпеки та оборони і покращення взаємодії з органами місцевого самоврядування з питань національної безпеки (реєстр. № 14311-1 від 24.12.2025); щодо фінансового забезпечення сектору безпеки та оборони (реєстр. № 14311-2 від 24.12.2025), щодо встановлення справедливого розміру грошового забезпечення військовослужбовцям в Україні (реєстр. № 14355 від 05.01.2026); щодо підвищення розміру мінімальної пенсії за віком та грошового забезпечення військовослужбовців (реєстр. № 15093 від 19.03.2026); щодо зарахування військового збору до спеціального фонду Державного бюджету України для збільшення виплат грошового забезпечення військовослужбовців ЗСУ (реєстр. № 15177 від 13.04.2026). Таким чином, у разі прийняття Верховною Радою законопроекту № 15224 (або одного з альтернативних законопроектів) наведені у законопроектах за реєстр. № 14311, № 14311-1, № 14311-2, № 14355, № 15093 і № 15177 бюджетні показники чи положення будуть неактуальними, порушені питання будуть певним чином врегульовані, а відтак відповідні законопроекти не потребуватимуть окремого розгляду у Верховній Раді.

За підсумками розгляду даного питання Комітет з питань бюджету прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України:

законопроект про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони за реєстр. № 15224 від 08.05.2026, поданий Кабінетом Міністрів України, та альтернативні до нього законопроекти за реєстр. № 15224-1 від 20.05.2026, поданий народними депутатами України Железняком Я.І. та Хлапуком М.М., за реєстр. № 15224-2 від 21.05.2026, поданий народними депутатами України Разумковим Д.О., Дмитрієвою О.О. та іншими народними депутатами України, за реєстр. № 15224-3 від 22.05.2026, поданий народним депутатом України Демченком С.О., за реєстр. № 15224-4 від 22.05.2026, поданий народними депутатами України Порошенком П.О., Южаніною Н.П. та іншими народними депутатами України, за реєстр. № 15224-5 від 22.05.2026, поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Крульком І.І. та іншими народними депутатами України, за реєстр. № 15224-6 від 22.05.2026, поданий народним депутатом України Микишею Д.С., включити до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, при цьому законопроект за реєстр. № 15224 визначити невідкладним;

за результатами розгляду законопроектів за реєстр. № 15224, № 15224-1, № 15224-2, № 15224-3, № 15224-4, № 15224-5, № 15224-6 у першому читанні законопроект за реєстр. № 15224 прийняти за основу, доручивши Комітету з питань бюджету доопрацювати зазначений законопроект до другого читання з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких поправок і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні */відповідний проект постанови додається/*.

Співдоповідачем з даного питання на пленарному засіданні Верховної Ради України пропонується Голова Комітету з питань бюджету Роксолана Підласа.

Голова Комітету

Роксолана ПІДЛАСА

